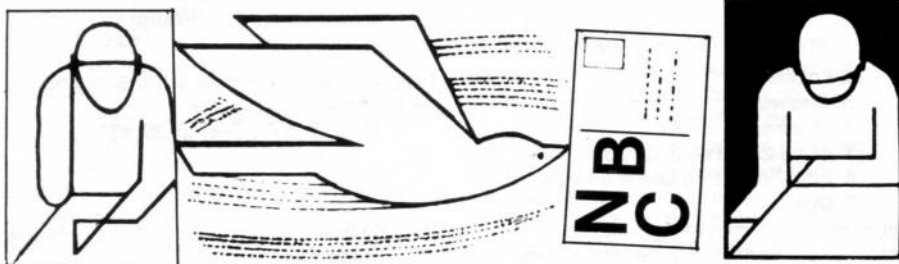

SCHAAKSCHAKERINGEN

Maandblad

No. 232 Juli/augustus 1988

Contributie 1988/1989 blijft f 35,-

Het bondsjaar 1987/1988 loopt per 31.08.1988 weer ten einde. Voor het nieuwe bondsjaar 1988/1989 (van 1.09.1988 t/m 31.08.1989) blijft

de contributie van f 35,- per jaar ongewijzigd. Leden die hun contributie reeds willen overmaken kunnen dit nu doen!

Brochure Kampioenschap K/16 gereed!

Wij maken u erop attent dat thans brochure K/16 gereed is gekomen, met daarin alle gespeelde partijen van het 16e kampioenschap van Nederland. Dit boekje van 32 blz. bevat niet alleen een openingen-overzicht, maar ook een aardig aantal door de spelers zelf geanalyseerde partijen! Genoemde brochure is te verkrijgen door f 3,50 over te maken op gironr. 83865 t.n.v. J. v.d. Kooij te Hellevoetsluis. Ook de

brochures K/14 en K/15 zijn nog voor eveneens f 3,50 te verkrijgen!

De deelnemers aan de kampioenschappen v.a. K/14 kunnen na **schriftelijke aanvraag** bij de heer J. v.d. Kooij, **gratis** het bulletin verkrijgen van het kampioenschap, waar zij zelf in hebben gespeeld. Adres: J. v.d. Kooij, Karel de Stoutestraat 4, 3222 CP Hellevoetsluis.

Aanbieding

Leden met een Atari-computer en het chessbaseprogramma kunnen door overmaking van f 10,- op gironr. 83865 t.n.v. J. v.d. Kooij te Hellevoetsluis, een

diskette toegestuurd krijgen, met daarop ruim 1200 correspondentie-schaakpartijen, hoofdzakelijk NBC.

Geselecteerde partijen

door A.J. Deisz
(bewerking John Elburg)

J. Fokkens
S. Sieswerda

Siciliaans

1. e4 c5 2. Pf3 e6 3. d4 cd4:
4. Pd4: Pf6 5. Pc3 Lb4 6. e5 Pd5
7. Dg4

Dit aanvalsplan moet zwart niet afschrikken, anders zou die iets anders moeten spelen.

7. ..., Lc3:

Doorgaans verdedigt zwart zich met 7. ..., Kf8. De aanvalspoging 7. ..., Pc3: 8. Dg7: Tf8 9. a3 La5 10. Lh6 De7 11. Pb3 geeft voordeel voor wit

8. bc3: Dc7 9. Dg3 Dc3: +

na 9. ..., Dc3:

10. Dc3: Pc3: 11. Ld2 Pd5
12. c4 Pc7 13. Lb4 Pc6
14. Pc6: bc6: 15. Ld6

Het pionoffer is de voorsprong in ontwikkeling zeker waard.

15. ..., Kd8 16. Tb1 a5
17. Kd2 La6 18. Ld3 Pe8
19. Tb6 Pd6: 20. ed6: f5 21. Thb1

Dreigt Ta6:

21. ..., Kc8

Gedwongen want na 21. ..., Ke8 volgt 22. Ta6: en na 21. ..., Lc8 volgt 22. Tb8 Ta7 23. c5 gevolgd door T1b6 en La6 en wit wint.

22. c5 Ld3: 23. Kd3: e5
24. Tb7 Tf8 25. Tc7 + Kd8
26. T1b7

Met de verovering van de 7e rij is tevens groot voordeel verworven.

26. ..., Tf7 27. Tc6:

De materiële verhouding is gelijk getrokken, maar de opmars van de witte koning naar d5 en opmars van de witte c-

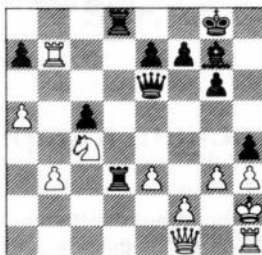
I-139 pion zijn niet te pareren. Bovenal moet zwart oppassen voor mat.

27. ..., Tc8 28. Ta6! g5 29. c6!
1-0

de Boer
Praagman

Engels

1. c4 Pf6 2. Pf3 g6 3. g3 Lg7
4. Lg2 d5 5. cd5: Pd5: 6. 0-0 0-0
7. Pc3 c5 8. Pd5: Dd5: 9. d3 Dd6
10. Pd2 Dc7 11. a4 Pc6
12. Pc4 Lg4 13. h3 Le6
14. Le3 Tad8 15. Dc1 Pd4
16. Ld4: Ld4: 17. Ta3 Dd7
18. Kh2 Ld5 19. Ld5: Dd5:
20. a5 De6 21. e3 Lg7
22. Tb3 Td5 23. Th1 Tf8
24. Df1 h5 25. Tb7: Td3:
26. b3 h4

na 26. ..., h4

Zwart heeft het heft in handen.

27. Tg1 hg3: 28. Tg3: Lf6
29. Tg4 Da6 30. Dg2 T3d5
31. Tb8 Kg7 32. Td8: Td8:
33. De4 Db5 34. Pe5

Met de dreiging Pg6: en vervolgens Dg6:

34. ..., Db8 35. f4 Le5:
36. fe5: Db3: 37. e6 Da2 +
38. Kg3 Da5: 39. ef7: De1 +
40. Kf3 Dh1 + 41. Kf4 De4 +
42. Ke4: Kf7: 43. Tg5 Tc8
44. Kd3 Kf6 45. h4 a5

Wit gaf het op.

A. v.d. Berg

A. Leusink

Grünfeld Indisch

1. d4 Pf6 2. c4 g6 3. Pc3 d5

H-194

I-138

4. Pf3 Lg7 5. Lg5 Pe4 6. Lh4 Pc3:

7. bc3: c5 8. e3

Weinig aantrekkelijk is dc5: vanwege de tripelpion op de c-lijn.

8. ..., Pc6 9. cd5: Dd5:

10. Le2 cd4:

Neutraliseert de spanning en is dan zeker niet aan te bevelen, maar misschien wilde zwart niet gestoord worden door c4.

11. ed4:! 0-0 12. 0-0 e5!?

Bestookt weer de pion op d4, maar geeft wit wel de kans een vrijpion op d5 te posteren.

13. c4 De4 14. d5 Pd4

15. Pd4: Dh4:

De stelling is na 15. ..., ed4: 16. Lg3 Lf5 niet geheel duidelijk, maar het ziet er goed uit voor zwart.

16. Pf3 De7 17. Db3?

na 17. Db3?

17. ..., Dd6

Zwart en wit overzien 17. ..., e4

18. Pd2 b6 19. Pe4 Db8

20. Tad1 f5 21. Pc3 Dd6

22. Pb5 Dc5 23. d6 Ld7 24. Pc7

Wit heeft met eenvoudige middelen een aanval opgebouwd, die moeilijk te pareren blijkt.

24. ..., Tad8 25. Td5 Dc6

26. c5 Kh8 27. Lb5 Db7

28. Da4! Lb5: 29. Db5: Tf7 30. c6

De witte pionnen hebben het karwei geklaard.

30. ..., Dc8 31. Pa6!

Laatste voorbereiding voor de beslissende opmars van de d en c pion, waarmee wit materiaal gaat winnen. 1-0.

P. Prast

A. v.d. Berg

Siciliaans

1. e4 c5 2. Pf3 Pc6 3. d4 cd4:

4. Pd4: Pf6 5. Pc3 e5 6. Pb5 d6

7. Lg5 a6 8. Pa3 b5 9. Lf6: gf6:

10. Pd5 f5 11. ef5: Lf5:

12. c3 Lg7 13. Pc2 0-0

Tot hier kunnen we volstaan met de zin: de theorie vindt wit ietsje beter staan.

14. Pce3

De witte paarden moeten het zwarte tegenspel indammen. Daarvoor leent de partij voortzetting zich uitstekend.

14. ..., Le6 15. g4 Pe7 16. Pe7: +

Op dit moment een nieuwe zet, en hoewel er geen vraagteken achter staat lijkt het gebruikelijke Lg2 toch sterker.

16. ..., De7: 17. Lg2 Tad8

Hier moet Tab8 of Tac8 zeker in overweging genomen worden, het door zetten van de centrum opmars kan met eenvoudige middelen worden geblokkeerd.

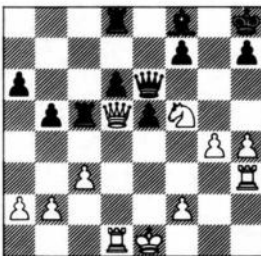
18. Ld5 Kh8 19. Df3 Ld5:

20. Dd5: De6 21. h4 Tdc8

Hier miste zwart zijn kans om de verdediging met eenvoudige zetten te voeren, na Dd5:: Pd5: Td7; a4 Tb8 is de positie voor zwart zeker speelbaar.

22. Tad1 Tf8 23. Pf5 Lf8

24. Th3 Tc5?

na 24. ..., Tc5?

Hier had Tc4 moeten geschieden, na Pe3 Dd5:: Td5: Tc5 staat het ongeveer gelijk.

25. Dc5:!

Goed gezien. Wit heeft meteen al voldoende compensatie voor het dame-offer en bovendien een aanval.

25. ..., dc5: 26. Td8: Kg8

27. Thd3 Db6 28. h5 b4?

De laatste wanhoopspoging was Df6, maar als wit doorzet met h6 en dan T1d7 laat volgen staat zwart voor een hopeloze taak.

29. Pe7 + Kg7 30. h6!!

Wint de dame. 1-0.

J.C. Blokland

H. Galjé

Siciliaans

1. e4 c5 2. Pf3 Pc6 3. d4 cd4:

4. Pd4: Pf6

I-138

I-138

Svesnikov speelt momenteel op de vierde zet al ..., e5.

5. Pc3 e5 6. Pdb5 d6 7. Le3

In 1969 speelde Ree dit in de laatste en beslissende partij tegen Langeweg om het Nederlands kampioenschap.

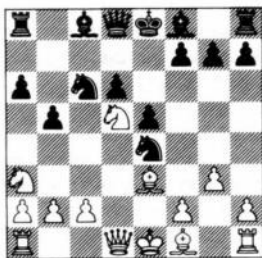
7. ..., a6

Volgens de losbladige schaakberichten uit 1956, kan zwart hier sterk 7. ..., Le7! spelen.

8. Pa3 b5

In de voetsporen van Langeweg een andere sterke zet is hier 8. ..., Tb8.

9. Pd5 Tb8 10. g3 Pe4:!?

na 10. ..., Pe4:!?

Zwart gaat nu zijn eigen weg, toch ziet de zet van Langeweg 10. ..., Pd5: er veel beter uit. Ree vervolgde toen met 11. ed5: Pe7 12. Lg2 Pf5 13. Ld2 Le7 14. 0-0 en de stelling is ongeveer in evenwicht.

11. Lg2 f5

Dit is te scherp beter lijkt hier nu 11. ..., Pc5.

12. 0-0 Le6

Erg voortvarend. Zwart is er niet van doordrongen dat hij stellingsproblemen heeft, beter 12. ..., Le7.

13. Le4: fe4: 14. f3

Overzien door zwart?

14. ..., ef3: 15. Df3: Dd7

16. Dh5 + Lf7?? 17. Tf7:

Natuurlijk! En zwart gaf het op wegens de variant 17. ..., Df7: 18. Pc7 + Ke7 19. Lg5 + en zwart raakt de Dame kwijt.

R. Groothuizen

I-127

N. Brantjes

Pirc

1. e4 d6 2. d4 Pf6 3. Pc3 g6

4. f4 Lg7 5. Pf3 0-0 6. Ld3 Pc6

7. e5

Andere zetten zijn hier 7. h3, 7. d5, 7. f5, 7. Le3 en 7. 0-0!

7. ..., de5: 8. fe5: Pd5

Een beter veld voor het paard is hier h5.

9. Pd5: Dd5: 10. c3

Wit heeft hier nu een sterk centrum.

10. ..., Le6!?

De beste zet in deze stelling.

11. 0-0

Onduidelijk is hier de zet van Gipslis 11. c4!? Dd7 12. d5 Pb4 13. Lb1 Lg4. Maar 11. De2 Tad8 12. Lf4 ziet er zeer goed uit voor wit!

11. ..., Tad8 12. Lf4

Een sterke loper zet.

12. ..., Pa5

Zwart wil graag het witte centrum door middel van c7-c5 aanvallen en vernietigen.

13. De2 c5 14. Tfd1 cd4:?!

De voorkeur verdiende hier de zet 14. ..., f6.

15. Pd4: Dc5 16. Kh1

Gedwongen.

16. ..., Ld5 17. Tac1 Pc4

18. Tde1 e6 19. b3 Pb6

20. Pb5 a6 21. Pd6 Pd7

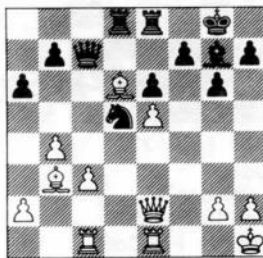
Veel tegenspel heeft zwart niet.

22. b4 Db6 23. Pc4 Lc4:

24. Lc4: Dc7 25. Lb3 Pb6

26. Le3 Pd5 27. Lc5 Tfe8

28. Ld6

na 28. Ld6

28. ..., Db6

Beter 38. ..., Td6: en zo eenvoudig is het nog niet.

29. Df3 Pe7 30. La4 Pc6

31. a3 Lh6 32. Tcd1 Td7

33. c4 Tc8 34. Td3 Dd8

35. Ted1 Dg5 36. De4 Df4

37. Df4: Lf4: 38. g3 Lh6

39. b5 ab5: 40. cb5: Pa5

41. b6 Tdd8 42. Lc7 Td3:

43. Td3: Pc4 44. Lb5 Pe3

45. Lc6!

en zwart gaf op. Een voortreffelijke partij van de witspeler.

C. v.d. Kleij

J.W. Driessen

Joegoslavisch

1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. Pc3 d6

4. f4 c6 5. Pf3 Lg4 6. Le3

M-105

Op 6. Lc4 kan zwart eenvoudig met 6. ..., e6 gelijk spel verkrijgen, minder sterk is 6. ..., Lf3: 7. Df3: Ld4: 8. Pe2 en wit heeft voortreffelijke aanvalskansen voor de geofferde pion.

6. ..., Db6 7. Dd2 Lf3!

Niet 7. ..., Db2: 8. Tb1 Da3 9. Tb7: Pd7 10. Tb3! met voordeel voor wit.

8. gf3: Pd7

Nog steeds kan pion b2 geslagen worden 8. ..., Db2 9. Tb1 Da3 10. Tb7: Pd7 11. Tb3 Da5 12. d5 Tc8 13. dc6: Tc6 14. Pd5! Firmian-Soltis, USA 1983.

9. 0-0-0

Sterk lijkt nu de zet van Nunn 9. Pa4! Dc7 10. c4 gevolgd door 11. Pc3.

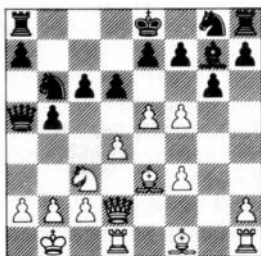
9. ..., Da5

Om pion a2 aan te vallen.

10. Kb1 b5 11. f5?! Pb6

Een alternatief is 11. ..., Pf6 12. Ld3 b4 13. Pe2 0-0 14. Tdg1 c5 15. Lh6 Tfc8 16. Lg7: Kg7: 17. h4 c4 met kansrijk spel, J. Thorn Leeson-H. Leenders M/34!

12. e5

na 12. e5

12. ..., de5:?!

De d-lijn moet gesloten blijven! Beter 12. ..., d5.

13. de5: Le5 14. Ld4

Erg gevaarlijk is 14. Lb6: ab6:! met voldoende tegenspel voor zwart.

14. ..., Ld4: 15. Dd4: Pf6

16. De5 Pbd7 17. De3 Db6

18. Df4 Db8 19. Dh6!

Wits pionnenoffer kan niet ongemotiveerd worden genoemd; nog steeds heeft wit het betere spel.

19. ..., gf5: 20. Lh3 e6!

21. Lf5: Dc7

Natuurlijk niet 21. ..., ef5: 22. The1 + en wit wint.

22. The1 0-0-0 23. Ld3 Thg8

24. Teg1 De5 25. Pe4 Pe4:

26. Le4: Kc7 27. Tg8: Tg8:

28. Dd2?!

Wit blijft op aanval spelen, maar had veel beter de pion op h7 kunnen pakken.

28. ..., Pb6 29. c3? h5

30. Lh7 Th8 31. f4 Dc5

32. Lc2 h4 33. Lb3 h3

34. Dd3 Th5 35. Kc1 Pd5

36. Ld5: Td5: 37. Dh3 Td1:

38. Kd1: Dd6 + 39. Kc2 Df4:

Zwart heeft het gered, een gewonnen eindspel.

40. Dh8 e5 41. h4 De4 +

Waarom niet 41. ..., e4

42. Kc1 De3 + 43. Kc2 e4?

Kost een half punt, beter 43. ..., Df2 + .

44. De5 + Kb7 45. De7 + Ka6

46. Dc7 De2 +

met remise.

Ingezonden partijen

1. door G. de Coninck

G. De Coninck (België)

I-381

M.L. v.d. Waal

Siciliaans-Morra-gambiet

1. e2-e4 c7-c5 2. d2-d4 c5xd4

3. c2-c3 d4xc3 4. Pb1xc3 Pb8-c6

5. Pg1-f3 e7-e6 6. Lf1-c4 a7-a6

7. 0-0 Pg8-e7 8. Lc1-g5 b7-b5

De gebruikelijke zettenvolgorde is: 8. ..., f6 9. Le3 b5 10. Lb3 Pg6 en nu 11. De2 of Te1 (zie Schakend Nederland-Morra-gambiet door Leon Pleister)

9. Lc4-b3 Dd8-c7?

Inplaats van hogergenoemde variant te volgen, verkiest de zwartspeler eigen wegen te bewandelen.

10. Ta1-c1 Pe7-g6?

Wellicht is Lb7 beter

11. Pc3-d5!

nu reeds komen de bekende schijnoffers van dit gambiet.

11. ..., Dc7-b8 12. Tf1-e1 h7-h6

Verdrijft wel de witte looper, maar deze neemt nu bezit van de belangrijke diagonaal g1-a7.

13. Lg5-e3 e6xd5 14. e4xd5

Pc6-e5 15. Pf3xe5 Pg6xe5

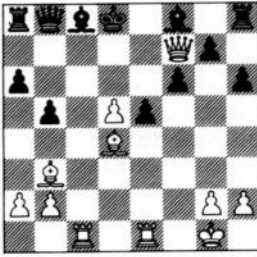
16. Le3-d4 f7-f6 17. f2-f4 d7-d6

18. Dd1-h5 +

Eerst de koning in het midden houden en dan verder afruilen

18. ..., Ke8-d8 19. f4xe5 d6xe5

20. Dh5-f7

na 20. Dh5-f7

Wit kan zich veroorloven de zevende rij in bezit te nemen daar 20. ...., Db7 niet gaat wegens 21. Txc8! Dxc8 22. Lb6!!

20. ...., Lc8-d7?

De bedoeling van zwart was wellicht 21. ...., Ld7-e8 om de dame te verdrijven, maar dan volgt terug: 22. Tc8 + ! Dxc8 23. Lb6 of 22. ...., Kxc8 23. De8 + Kb7 24. Dc6 mat

21. Ld4-f2 a6-a5 22. Tc1-c6!

indien 22. ...., Lxc6 23. dxc6 en vervolgens 24. Te1

22. ...., Ta8-a7!?

Wil de kwaliteit geven om zich te kunnen bevrijden. Maar door de volgende zet van wit, moet hij echter de dame ruilen voor toren + looper.

23. Lf2-b6 + ! Db8xb6 +

24. Tc6xb6 Lf8-c5 +

25. Kg1-h1 Lc5xb6

26. Df7xg7 Th8-e8 27. Dg7xf6

27. Dg7xf6

Met als voorlopige zetten: 27. ...., Kc7 28. d6 +

27. ...., Kd8-c8?? 28. Df6xb6

Zwart geeft het op.

1-0.

2. door L.G. Compagnie

Compagnie

Langerak

Frans

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Pd2 Pf6

4. e5 Pfd7 5. c3 c5 6. f4 Pc6

7. Pdf3 Db6 8. g3 f5

Met 8. ...., f6 is interessanter spel te krijgen. In Compagnie-de Vries staat het bord op dit moment in brand met deze variant.

9. Lh3 Le7 10. g4

Een aanbeveling van de redactie van Yearbook 3 NIC

10. ...., 0-0 11. gf5: ef5: 12. Lg2

na 12. Lg2

Tot zover de aanbeveling. Maar hoe nu verder, wat heeft wit eigenlijk? Het ziet er goed uit, maar een concreet plan is niet te vinden. De stelling is voor mij een beetje te moeilijk. Ook mijn tegenstander keek echter met angstogen naar de stelling ("wat een griezel") hoewel hij zonder problemen tot goed spel komt.

12. ...., cd4: 13. cd4: Dd8

14. h4!? Pb6 15. Pe2 Le6

16. Pg5?

Ik had verwacht, op e6 te kunnen ruilen en dan druk op d5 uit te oefenen; dat blijkt niets te zijn.

16. ...., Dd7 17. Kf2 h6 18. Pf3

Beter ten halve gekeerd...

18. ...., Tac8 19. Ld2 Tc7

Zwart heeft het makkelijk; zijn opbouw ligt voor de hand.

20. Pe1 Pc4 21. Pd3

Alle invalspoorten op de damevleugel zijn gedekt.

21. ...., b6 22. Lc3 Tfc8 23. Tc1

met een remise-aanbod, wat door zwart werd aangenomen. Toch lijkt het me = +; Weliswaar levert 23. ...., Dd8 24. h5 Lh4 + 25. Pg3 niet direkt iets op, maar een pionnenstorm op de damevleugel viel te overwegen. Ik ben in ieder geval blij met dit halve punt.

Compagnie

Alingh Prins

K-17

1. e4 Pf6 2. Lc4 d5

Jammer; de theorie na 2. ...., Pxe4 valt m.i. te verbeteren.

3. ed5: Pd5: 4. d4!?

4. Pc3 geeft een bekende stelling, maar dan heeft wit ook geen voordeel.

4. ...., Pc6 5. c3

Kalmpjes aan.

5. ...., Pb6 6. Lb3 e5

Dus niet kalmpjes aan.

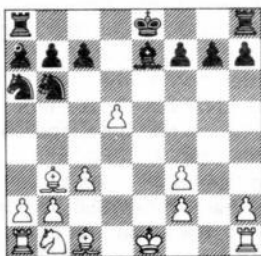
7. De2 De7 8. d5 Pb8

9. Pf3 Lg4!

Een gedwongen, maar zeker korrekt pion-offer. Anders blijft zwart wel erg gedrongen staan.

10. De5: Lf3: 11. De7: + Le7:

12. gf3: Pa6

na 12. ..., P8a6

Of Pd7!? Op het eerste gezicht staat wit goed: loperpaar en pluspion. Maar al gauw werd me duidelijk, dat dit schijn is; pion d5 is lastig te dekken en de damevleugel is zwak: door Pc5 + a5 dreigt alles lamgelegd te worden. Daarom besloot ik het loperpaar en de pion terug te geven.

13. Le3 Pc5 14. Lc5: Lc5:

15. Pd2 f5! 16. Tad1 0-0-0

Indien nu 17. Pb1 (17. c4 Ld4 18. Lc2 g6 19. b3 c6! 20. dc6:? Lc3!!) The8 + 18. Kf1 Te5 19. c4 Tde8 en zwart staat uit de kunst.

17. 0-0

met een remiseaanbod. Maar nee:

17. ..., Thf8

lonkt via f6 naar h6, in combinatie met Ld6; d5 is een sta-in-de-weg voor wit.

18. Pc4 Pd5:

nu moest het wel.

19. Td5: Td5: 20. Pb6 + Lb6:

21. Ld5: Te8 22. Lc4 c6 23. Ld3

Om zwart te dwingen zijn derde rij te verstoppen en de pionnen aldaar kwetsbaar te maken in een lopereindspel. Het zwarte voordeel is nu zo gering, dat zelfs een torenvalk er moeite mee zou hebben om het te zien. Toch werd mijn remiseaanbod beleefd doch beslist afgewezen, zodat er weinig anders opzat dan door te spelen tot mijn tegenstander door zijn postzegels heen was:

23. ..., g6 24. Td1 Lc7 25. h3 h6

en hier bood zwart remise aan: 1/2-1/2.

Compagnie

K-17

Kuijsten

Siciliaans

1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. d4 cd4:

4. Pd4: Pf6 5. Pc3 g6 6. Le3 Lg7

7. f3 0-0 8. Dd2 Pc6 9. Lc4 Ld7

10. 0-0-0

Met 10. h4 is het zwarte systeem te omzeilen, en die zet is dus nauwkeuriger.

10. ..., Db8!?

Ziet er logisch en sterk uit.

11. h4 b5 12. Lb3

In de theorie is op dit moment geen voordeel voor wit te ontdekken, ook niet met andere zetten.

12. ..., a5?!

Maar dit is te gretig. Beter eerst 12. ..., Pa5 om Lb3 af te ruilen. Misschien staat wit nog ietsje beter (13. Pd5).

13. Pd5!

Nu is deze zet bijzonder sterk.

13. ..., Db7 14. Pf6 + Lf6: 15. h5

Het kan zijn dat dit plan vervangen moet worden door een beter, maar dat heb ik niet kunnen vinden. Wel wint wit zo een pion, maar het blijkt een draaglijke zaak voor de zwartspeler:

15. ..., a4 16. Ld5 e6

17. Lc6: Lc6: 18. hg6: hg6:

19. Pc6:

Neemt de pion. Een aanval kan door zwart zonder problemen worden afgeweerd. Het eindspel is wel gunstig, maar niet gewonnen.

19. ..., Dc6: 20. Dd6: Tac8

21. Dc6: Tc6: 22. Ld4 Ld4:

23. Td4: Tfc8 24. Td2 b4!

Voor de nu volgende zetten schaam ik me wel een beetje, erg scherp berekend zijn ze niet. Ik speelde hier

25. a3

Nadat gebleken was, dat andere zetten ook niet winnen. Maar dit is helemaal niets. Na 25. Thd1 Kg7 26. b3 ab3: 27. ab3: Ta6 28. Td6 Ta2 of 25. Kb1 Kg7 26. Tc1 b3! moet je zelfs oppassen om niet in het nadeel te komen. Toch had ik beter iets kunnen proberen om zwart tot nauwkeurig tegenspel te dwingen. Mijn tegenstander, die zijn slechte openingsspel zo voortreffelijk in het middenspel heeft gecorrigeerd, heeft nu geen enkele moeite.

25. ..., ba3: 26. ba3: Kg7

27. Kb2 Tb8 + 28. Ka2 Tbc8

29. Kb2

Nu blijkt, dat hij toch geen Tc3 zal spelen (dan kan Kb2 en Tb1) kan ik maar beter remise geven: ½-½.

NBC-Theorie

door ICCF-meester A.C. v.d. Tak

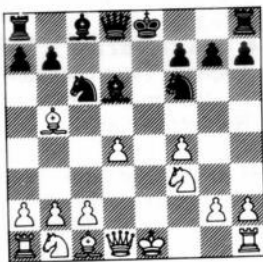
Koningsgambiet

1. e4 e5 2. f4 ef4: 3. Pf3 d5

4. ed5: Pf6 5. Lb5 +

Een verhaal apart is de zet 5. Lc4?! In Bangiev-Flomin, corr. partij 1986/1987, volgde: 5. ...., Pd5: 6. 0-0 Le6 7. Lb3!? Le7 8. c4 Pb6 9. d4 Pc4: 10. Lf4: Pb6 (Eerdere voorbeelden gaven hier 10. ...., 0-0 11. De2 b5 12. Pc3! te zien: a) 12. ...., c6 13. a4 Ld6 14. Ld6: Dd6: 15. Pe4, Kinlay-Webb, Londen 1977, b) 12. ...., a6 13. a4 Pc6 14. ab5: Pd4: 15. Pd4: Dd4: + 16. Kh1, Hebden-Geller, Moskou 1986, in beide gevallen met goede vooruitzichten voor wit) 11. Le6: fe6: 12. De2 Pc6 13. Pc3! Dd7 14. Pe5!? Pe5: 15. Le5: Ld6 16. Ld6:?! (16. Pb5!) 16. ...., cd6: 17. Tae1 Tf8 18. Tf8: + Kf8: 19. De6: De6: 20. Te6: Td8 21. Pe4 ½-½ in de januari-aflevering 1988 van Schach Archiv is deze partij diepgaand door de witspeler geanalyseerd.

5. ...., c6 6. dc6: Pc6: 7. d4 Ld6

na 7. ...., Lf8-d6

A) 8. 0-0 0-0 9. Pbd2

Na 9. Pc3 is 9. ...., Db6!? 10. Kh1 Lg4 gunstig voor Zwart, Westeren-Boey, Olympiade Skopje 1972. Op 9. c3 moet Zwart volgend Bhend 9. ...., Pd5 doen met onduidelijk spel en na 9. c4 Lg4 10. Pc3 Tc8, door de Rus Muchnik aangeven, is de zaak ook onduidelijk. Tenslotte is er 9. Pa3; in Muller-

Sande, corr. partij 1986 volgde: 9. ...., Lc7 10. c3 h6 11. Dc2 g5 12. Ld3 Ph5 13. Pc4?! (13. Df2!) 13. ...., Te8 14. Ld2? g4 15. fe5: Le5: 16. Pe5: Te5: en Wit gaf op.

9. ...., Lg4!?

In Bangiev-Mglsiek, corr. partij 1985/1986, geschiedde 9. ...., Db6?! 10. Pc4! Db5: (Gunstig voor Wit was 10. ...., Dc7 11. Pd6: Dd6: 12. c3 h6 13. Lc6: bc6: 14. Pe5 g5 15. Df3 La6 16. Tf2, Hughes-Butler, corr. partij 1985) 11. Pd6: Db6 12. Lf4: Db2: 13. d5 Db6 + 14. Kh1 Pe7 15. c4 met beter spel voor Wit. Misschien kan 9. ...., Pe7 in aanmerking komen. In de partij Bangiev-Bezman, USSR 1986, volgde: 10. Pc4 Lc7 11. Pec5 Ped5 12. c4?! (12. Lc4!?) 12. ...., a6 13. La4 b5!? 14. cb5: Pg4 15. Dd3?! Pge3 16. Le3: Pe3: 17. De4 en nu zou 17. ...., Pf1: erg sterk zijn geweest, b.v. 18. Da8: Le5: 19. Da7 Lc7! Verder kan Zwart ook 9. ...., Lc7 proberen; in Svenneby-Sande, corr. partij 1977, was het vervolg 10. c3 Pg4!? 11. Pb3 Pe7! 12. h3 Pe3! 13. Le3: fe3: 14. Pe5 f6 15. Lc4 + Kh8 16. Df3 Pf5 17. Pg4 Pg3 18. Tfe1 Lg4: 19. Dg4: f5 20. Df3 Pe4! met gunstig spel voor Zwart.

10. Pc4

Of 10. c3 Lc7 11. Pc4 (Gunstig voor Zwart verliep 11. h3 Lh5 12. Da4?! Pe7 13. Te1 Pg6 14. Dc2 a6 15. La4 b5 16. Lb3 Te8 Khlusevich-Bangiev, Erevan 1983) 11. ...., Pe7 12. La5 b5 13. Lb5: Dd5 14. Pa3 Dh5 15. Ld3 Ped5 16. Pc4 Tae8 met moeilijk spel, Kinlay-Nunn, Londen 1977. Zwart heeft voldoende compensatie voor de pion.

10. ...., Lc7

Na 10. ...., Lf3:?! 11. Tf3: Lc5 12. Lc6: Dd4: + 13. Dd4: Ld4: + 14. Kf1 bc6: 15. Lf4: Pd5 16. Td1 had Wit het beste spel, Renet-van der Sterren, Zonetoernooi Budel 1987.

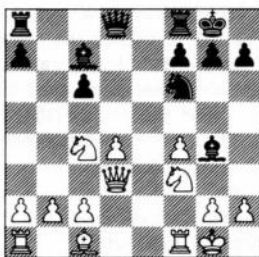
11. Lc6: bc6: 12. Dd3

Zie diagram op pagina 81.

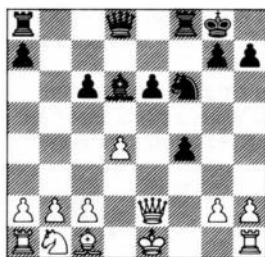
12. ...., Lf3:!?

In Glazkov-Simitsin, Moskou 1972, deed Zwart 12. ...., Dd5, waarop volgens Kortchnoi 13. Pfe5! Wit de iets betere stelling zou hebben bezorgd. Te spelen valt ook 12. ...., Te8. In Bangiev-Moldavsky, corr.

na 12. Dd1-d3

na 11. ..., bc6:

partij 1986/1987, volgde 13. Pce5 Lf3: 14. Pf3: Dd5 15. Ld2 met iets beter spel voor Wit, maar volgens Bangiev had Zwart 13. ...., Le5?! moeten doen: 14. Pe5: Le2! 15. De2: Dd4: + 16. Df2 De5: 17. Df4: Dc5 + 18. Df2 Df2: + 19. Kf2: Pg4 + 20. Kg3 Pe3 met gelijk spel, of 14. de5: Dd3: 15. cd3: Pd5 16. d4 f6, wat misschien niet geheel duidelijk is.

13. Tf3: Pd5 14. Pe5

Misschien komt 14. Ld2!? in aanmerking. Nu vervlakt het spel.

14. ...., Le5: 15. de5: Db6 +

16. Kh1 Tad8 17. De2 Pe3

18. Le3: Db2: 19. Taf1

½-½, Arnason-Kristinsson, Reykjavik 1984.

B) 8. De2 + Le6 9. Pg5

In het oude voorbeeld Hartston-Spassky, Hastings 1965/1966, geschiedde 9. Pe5?! 0-0! 10. Lc6: bc6: 11. Lf4: Pd5 12. Lg3 f6 13. Pf3 Lg3: + 14. hg3: Te8 en Zwart had fraaie compensatie voor de pion.

9. ...., 0-0 10. Pe6: fe6:

Zeer interessant is hier 10. ...., Db6!?

11. Pf8: Pd4: 12. Pd7 Pd7: 13. Ld7: Pe2: 14. Ke2: Td8 15. Lf5 Te8 + 16. Kd1 Df2 met onduidelijk spel, Petrovic-Petran, Novi Sad 1981. Geen verbetering is 11. Lc6:?! bc6: 12. 0-0 (Ook 12. Pf8: Te8 13. De8: Pe8: 14. Pd7 Dd4: moet goed zijn voor Zwart) 12. ...., Tfe8 13. Df2? (Beter 13. Dd3) 13. ...., Te6: 14. Pc3 Pg4 15. Dd2 f3 met groot voordeel voor Zwart, Schröter-Prezioso, corr. partij 1985/1986.

11. Lc6: bc6:

12. 0-0

Erg gewaagd is 12. De6: + ?! Kh8 13.

0-0 f3! 14. Tf3: (Op 14. gf3: komt 14. ...., Pd5 en 15. ...., Tf6) 14. ...., Te8 met fraai spel voor Zwart. In Holzvoigt-Schreiber, corr. partij 1969, was het na 15. Dc4? Te1 + 16. Tf1 Pg4! al uit, maar ook 15. Dh3 Db6! is gunstig voor Zwart.

12. ...., Dc7 13. De6: +

Wit kan het ook veilig doen met 13. Pd2, b.v. 13. ...., e5 14. de5: Le5: 15. Pf3 (15. Pc4!?) 15. ...., Ld6 16. Ld2 Tae8 17. Dc4 + Kh8 18. Tae1 Db6 + 19. Kh1 Db5 met gelijk spel, Gross-Plachetka, Sary Smokovec 1972.

13. ...., Kh8 14. Pd2 Tae8

15. Dh3!

In het bekende voorbeeld Eley-Bouwmeester, match Engeland-Nederland 1972, deed Wit minder goed 15. Dc4?, waarop volgde 15. ...., g5 16. Pf3 Pe4 17. Te1 g4 18. Pe5 Le5: 19. Te4: Ld6 20. Te8: Te8: 21. Df1 f3 22. gf3: gf3: 23. Df3: Dg7 + 24. Dg2 Te1 + en Wit gaf op. De Westduitser Class heeft echter aangegeven, dat Wit i.p.v. 17. Te1? veel beter 17. b3! had kunnen doen, b.v. 17. ...., g4 18. Pe5 Le5: 19. de5: Db6 + (19. ...., De5: 20. La3 met voordeel) 20. Kh1 Pf2 + 21. Tf2: Df2: 22. Lb2 met zeer goede kansen. In Hahn-Class, corr. partij 1983, deed Zwart daarom krachtdadig 15. ...., f3!; het vervolg was 16. Pf3: Pg4 17. h3 Lh2 + 18. Kh1 Tf3!: 19. gf3: (19. Tf3: Te1 + 20. Tf1 Pf2 mat dan wel 19. hg4: Tf1: + 20. Df1: Lg3 etc.) 19. ...., Dg3 20. fg4: Dh3: 21. De2 Ld6 + en Wit gaf op.

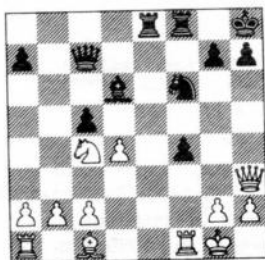
15. ...., c5!

Hier is volgens de boeken 15. ...., Pd5?! 16. Pf3 gunstig voor Wit, maar het door Estrin en Glazkov aangegeven 15. ...., Te2!? kan in

aanmerking komen: 16. c3 Tfe8 17. Pc4 f3! of 17. Pf3 Pe4 met kansen.

16. Pc4

Omdat deze zet Zwart waarschijnlijk niet behoeft te verontrusten, komt misschien 16. Pf3!? in aanmerking.

na 16. Pc4

16. ..., f3!?

Een nieuw idee. De oude zetten waren:

- 1) 16. ..., Pe4 17. d5 en nu:
  - a) 17. ..., Le5 18. c3 met gelijk spel, Burgi-Paroulek, corr. partij 1971. Misschien is 18. Pe5: De5: 19. Dd3! sterker, Glazkov en Estrin.
  - b) 17. ..., Tf6 18. Pd6: Dd6: 19. c4 De5 20. Dd3 Tef8 21. Ld2! Db2:? (Er dreigde sterk 22. Tae1, maar dit is slecht. Zwarts beste kans was gewoon 21. ..., Pd2:) 22. De4: Db2: 23. Tad1 Da2: 24. d6 en Wit had een gewonnen stelling, Kortner-T.G. Nilssen, corr. partij 1987.
- 2) 16. ..., Te2?! 17. Df3 Tfe8 18. Ld2?! (Beter is 18. Lf4:!, al heeft Zwart na 18. ..., Lf4: 19. Df4: Df4: 20. Tf4: cd4: 21. Td4: Tc2: 22. Kf1 Tee2 23. Tf4 h5! voldoende compensatie, Estrin en Glazkov) 18. ..., cd4: 19. b3 en nu niet 19. ..., g5?! 20. Tae1 Te1: 21. Te1: Te1: + 22. Le1: Lc5 23. Kf1 De7 24. h4 met voordeel voor Wit, Hoi-Hamilton, corr. partij 1970/1971, maar 19. ..., Dc5! 20. Dd3 Dg5 21. Tf2 Tf2: 22. Kf2: Pg4 + 23. Kg1 Dh4 24. h3 Df2 + 25. Kh1 Te2 met voordeel voor Zwart, Estrin en Glazkov.

17. Pd6: Dd6: 18. gf3:

In Carol-Cornell, corr. partij 1986, deed Wit 18. Df3:, waarop abrupt tot remise werd besloten. Na 18. ..., Pe4!

heeft Zwart echter goede kansen, b.v. 19. Dd1 Tf1: + 20. Kf1: Dh2: met aanval, of 19. dc5: Dc5: + 20. De3 Tf1: + 21. Kf1: Dc2 met aanval, of 19. Lf4 Dd4: + 20. Kh1 Pd2 21. c3 Dc4! 22. Ld2: Tf3: 23. Tf3: De2 met voordeel.

18. ..., Dd4: + 19. Kh1 Te2

20. Df5 Tfe8

In aanmerking komt ook 20. ..., Pd7!?

21. Lg5 Db2: 22. Tac1 Db8

23. Lf4 Db7 24. Dc5: Pd5

met enigszins onduidelijk spel, Frances-Cornell, New Jersey 1986.

Uitgezochte partijen

door A.J. Deisz
(bewerking John Elburg)

J.J. v.d. Zwan

M-109

H. de Ridder

Spaans

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lb5 a6

4. Lc6:

De afruilvariant.

4. ..., dc6: 5. 0-0! f6! 6. d4 Lg4

7. c3 Ld6 8. de5: fe5: 9. Db3 Lf3:

10. gf3: Dc8?

Minder goed. Veel beter is de zet van Portisch 10. ..., b6! 11. Dc4 Pe7! 12. Le3 b5 13. De6 Dd7 14. Dg4! Pg6 15. Pd2 De7 16. Kh1 0-0 17. Tg1 Pf4 met gelijk spel Larsen-Portisch(m), Rotterdam 1977.

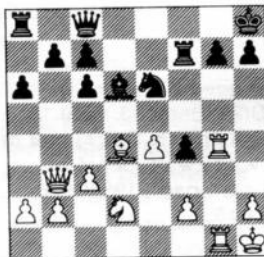
11. Le3 Ph6 12. Pd2 Pf7

13. Kh1 0-0 14. Tg1 Kh8 15. Tg4!

Een geweldige zet voor het eerst gespeeld door Makroupoulos tegen Grigoriu, Griekenland 1976.

15. ..., Pd8 16. Tag1 Pe6

17. f4! ef4: 18. Ld4! Tf7

na 18. ..., Tf7

Grigoriu vervolgde met 18. ..., c5 en verloor snel na 19. Lg7: +. Is 18. ..., Tf7 een verbetering? Of kende zwart bovengenoemde partij eenvoudig niet.

19. Pf3 De8 20. De6!!

Sterk gespeeld.

20. ..., De6: 21. Pg5 Dg4:
22. Pf7: + Kg8 23. Tg4: Kf7:
24. Tg7: + Ke6 25. Th7: c5
26. Th6 + Kf7 27. Lh8 Td8
28. Kg2 c4 29. Ld4 c5
30. Th8 Th8: 31. Lh8: Ke6
32. Kf3 Lc7 33. h4

en zwart gaf het op.

H. de Ridder

H.J. Noteboom

Owen's Defence

1. d4 b6 2. e4 Lb7 3. Ld3 e6
4. Pf3 Pe7?!

na 4. ..., Pe7?!

Ziet er niet goed uit. Veel beter is de zet van Owen 4. ..., Pf6.

5. 0-0 Pg6 6. Le3 Le7 7. Pbd2 0-0
8. c3 d6 9. Dc2 Pd7 10. g3 c5
11. Tac1 Tc8 12. Db1 Tc7

Maakt het de tegenstander niet moeilijk. Maar het is al zeer de vraag of zwart nog met kans op succes tegenstand kan bieden.

13. h4

Wit heeft alles zeer doelbewust gespeeld.

13. ..., Ph4:

Maar dit is veel te wild, hier had zwart toch beter 13. ..., Lf6 kunnen spelen.

14. gh4: Lh4: 15. Kg2 e5
16. Th1 Le7 17. Th2 cd4:
18. cd4: Tc1: 19. Dc1: ed4:
20. Ld4: Pc5 21. Dh1 Lf6?
22. Th7: g6 23. Th8 +

en zwart gaf het op.

A.A.M. Schennings

M-114

R. Druon

Siciliaans

1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. d4 cd4:
4. Pd4: Pf6 5. Pc3 g6 6. Le3 Lg7
7. f3 0-0 8. Dd2 Pc6 9. 0-0-0 d5

Deze zet is geïntroduceerd door de rus Alexander Konstantinov, en wel in het jaar 1937!

10. Pc6: bc6: 11. ed5: Pd5:

12. Ld4 e5 13. Lc5 Le6

Een goed alternatief is 13. ..., Tfe8 en nu b.v. 14. Lc4 Da5 15. Pe4 Dd2 16. Td2: Lh6 17. Ld5: Ld2: 18. Kd2: Td8 19. Pf6 Kg7 20. Le7 met iets beter spel voor wit, Zapata-Ernst Subotica 1987.

14. Lc4

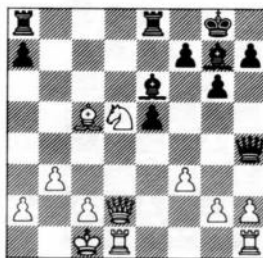
Veel lastiger voor zwart is 14. Pe4! indien 14. ..., Tb8 15. Lc4 Nu wel! 15. ..., Te8 16. h4 a5 17. Lb3 met fraai spel voor wit, P. Popovic-Sax, Subotica 1987.

14. ..., Dh4

Volgens Boleslawski is 14. ..., Pc3: beter, en Geller in de Encyclopedie geeft de voorkeur aan 14. ..., Dh4.

15. Ld5: cd5: 16. Pd5: Tfe8!

17. b3?

na 17. b3?

Hier gaat wit zijn eigen weg, bekend is 17. Le7 en 17. Db4, Sawon-Gufeld 1972.

17. ..., Ld5: 18. Dd5: Dg5 +

19. Dd2 Df6 20. c3 Tac8

21. Le3 e4 22. Ld4 Dd4:

23. Dd4: Ld4: 24. Td4: ef3:

25. c4 fg2: 26. Tg1 Te2

27. Td2 Tce8 28. Tg2: Tg2:

29. Tg2:

Wit heeft het gered, nog net niet verloren.

29. ..., f5 30. c5 Kf7 31. b4 Te4

32. a3 Ke7 33. Td2

met remise.

Ingezonden partijen

1. door E.H. Sprenger

E.H. Sprenger

BV-87-1

H.J.M. Leeners

Damepion-opening

1. d2-d4 d7-d5 2. Pg1-f3 Lc8-f5

Dit is uiteraard al eerder gespeeld en het is voor wit niet eens gemakkelijk om voordeel te behalen.

3. c2-c4 e7-e6 4. Dd1-b3 Pb8-c6

Voor wit is het nu te riskant om op b7 te nemen.

5. c4xd5 e6xd5 6. Pb1-c3

Deze stelling, via een andere volgorde van zetten, kwam voor in het laatste Nederlandse kampioenschap in de partij Sosonko-Pieterse. De zwartspeler vervolgde hier met 6. Lf8-b4 en kwam in het nadeel. In onze partij gaat het anders.

6. .... Pc6-b4?!

Wit moet nu nauwkeurig spelen, maar de zwarte opzet lijkt toch wel wat dubieus. Wit's volgende zet is uiteraard gedwongen.

7. e2-e4 Dd8-e7

Never a dull moment with Leeners!

8. a2-a3!

na 8. a2-a3!

Nu wordt het al buitengewoon interessant en erg gecompliceerd.

8. .... d5xe4 9. Pf3-e5! f7-f6

Ook zwart doet min of meer gedwongen zetten, zijn stelling hangt reeds aan een zijden draad.

10. a3xb4 f6xe5 11. Pc3-d5

Zwart staat zeer moeilijk, hij kiest voor

11. .... Lf5-e6

Zetten als Dd7 zijn ook bepaald niet aantrekkelijk (Lb5 en na c6 Pb6).

12. Pd5xc7 + De7xc7

13. Db3xe6 + Dc7-e7

14. Lf1-b5 + Ke8-d8 15. Lc1-g5

De witte zetten liggen voor de hand.

15. .... Pg8-f6 16. De6xe7 + Lf8xe7 17. d4xe5 Le7xb4 + 18. Ke1-e2 h7-h6 19. e5xf6 h6xg5 20. Th1-d1 + Kd8-c7 21. f6xg7

Zwart geeft op, er is niets meer van over. Afgezien nog van de dominerende positie van de witte zware stukken kost de pion g7 materiaal. Voor aanhangers van de zogenaamde klassieke, "correcte", openingen een opbeurende partij.

E.H. Sprenger

2. door John Markus

Etmans

K-17

Markus

Spaans

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lb5 a6

4. La4 Pf6 5. d4 ed4: 6. 0-0 Le7

7. Te1 b5 8. e5

De scherpste versie van het Spaans middengambiet, 8. Lb3 lijkt mij iets beter.

8. .... Pe5: 9. Pe5: ba4:

10. Dd4: 0-0 11. Lg5 Tb8 12. Pd2

Misschien is dit sterker dan Pc3 waarop Tb4 kan volgen

12. .... Tb6

Tb4 is nu niets, het vervolg moest wel goed berekend worden

13. P2c4 Te6!

Door beheersing van veld d6 wordt later d5 mogelijk; de wat geexponeerde positie van de toren kan tactisch niet worden uitgebuit, al probeert wit dit wel met

14. f4?!

Een verzwakking waarvan wit lang last zal hebben.

14. ...., c5 15. Dd2 a5!

Een noodzakelijk gaatje voor Te6-a6, na 16. Da5 Da5:(d5), 17. Pa5: d5 heeft zwart

misschien al voordeel door zijn invloed in het centrum. Wit wilde kennelijk geen dameruil en speelde:

16. Tad1 d5 17. Pa5: Dc7
18. Pec6

na 18. Pec6

of 18. Pac6 Ld6!

18. ..., d4

Gedwongen en sterk, centrum staat beter door zijn looperpaar, centrum bevestiging, het randpaard op a5 en ik voorzag moeilijkheden voor Lc8 ivm de verzwakte witte koningsstelling hetgeen in het vervolg ook blijkt.

19. Te6: Le6: 20. Pe7: + De7:
21. b3 Dc7!

Het ideaalveld loerend naar a5 en f4

22. Lf6: gf6:

Begrijpelijk maar dit maakt het erger voor wit; de verzwakking van de koningsstelling geeft hier niet. Met de volgende zetten streeft zwart naar versterking v.h. centrum, taktische kansen van sterke looper tov inactief wit paard, de exploitatie van de half open g-lijn en latere switch naar de a-lijn.

23. Te1 f5 24. Pc4 Ld5
25. Df2 f6! 26. Pd2 ab3:
27. ab3: Kh8 28. Dh4?!

Voorbarig, zwarts initiatief wordt versterkt en de dame moet straks toch terug.

28. ..., Dg7 29. Te2 Dg6!
controle veld e4!

30. Df2 Tg8 31. Pf1 Dg4
dreigend Lg2

32. Td2 h5!

Wit moet nu ook nog rekening houden met h4 en h3, tevens om taktische redenen wat ruimte voor de zwarte koning

33. Dg3 Ta8 34. b4!

Wits beste kans, zwart moet precies reageren gezien het uitgedunde materiaal.

34. ..., Ta1 35. Dd3
gedwongen

35. ..., Df4: 36. Tf2 De3!- +
Voorzien, pointe 37. Df5 Tf1! en mat.

37. bc5: Le4 38. Db5 Lc2!
of 38. Db3 Kg7! (niet d3 39. Db2!) -
dreiging d3, of 38. Dc4 d3 (of 38. De2 h4!
39. Dh5 Kg6- +)

39. Db2 Tf1: 40. Kf1: Ld3

41. Te2 f4! 42. c6 Kg7!

De witte c-pion mag niet met schaak promoveren, het taktische slot is scherp maar nu niet moeilijk meer.

43. c7 f3

mooi, stel dat dit een bordpartij was, ziet u het al voor zich: dagdromend bijv. Hoogvoentournooi, natuurlijk de grootmeestergroep, talrijk publiek en het schetterende commentaar van Lex Jongsma bij zo'n stelling. Wij corr. schakers kennen zo'n ambiance niet, maar de bevrediging is er niet minder om.

44. gf3: Df3: + 45. Ke1 Dh1 +

46. Kd2 Le2: 47. Ke2: Dh2:

48. Kf1 Db2: 49. c8D Dd2

50. Dd7 + Kh6 51. Df5 + Dg5

52. Dc8 Df4 + 53. Ke1 Dc3

wit geeft op.

3. door H. Galjé

W. Terpstra

H. Galjé

K-17

Damepion-opening

1. d2-d4 d7-d5 2. Pg1-f3 Pg8-f6

3. g2-g3 Lc8-g4 4. Lf1-g2

Interessant is 4. Pe5!?

4. ..., Pb8-d7 5. 0-0 e7-e6

6. c2-c4 c7-c6 7. b2-b3 Dd8-a5

De bedoeling is om de witte damevleugel ontwikkelen wat te verstoren en om na eventueel slaan op c4 naar h5 te gaan.

8. Pb1-d2 Lf8-e7 9. a2-a3?! 0-0

10. Lc1-b2 d5xc4 11. b3xc4

c6-c5 12. Dd1-b3

Ik had enkel gekeken naar 12. d5 ed5x 13. cd5x b5 14. a4 Pb6 15. ab5x Db5x 16. Tb1 Da4 17. e4 Dd1x 18. Td1x Tfd8 en zwart heeft twee vrijpionnen of 14. e4 (ipv a4) c4 15. a4 Pc5 16. ab5x Db5x. Ook mogelijk is 12. e3 cd4x 13. ed4x Dh5 met groot positioneel voordeel.

12. ..., c5xd4 13. Lb2xd4 e6-e5

14. Ld4-c3 Da5-c7 15. Lc3-b4

Tf8-e8

Verrassende poging van wit om zijn pionnenstructuur te herstellen waar we uiteraard niet op ingaan.

16. e2-e3 h7-h6!

na 16. ..., h7-h6

Dit voorkomt Pf3-g5-e4-c3-d5. Als het paard nu naar e1 gaat komt e5-e4. Zwart staat beter.

diagram

17. Tf1-c1 Pd7-c5 18. Lb4xc5

Het lastigst vond ik 18. Dc3 met aanval op e5.

18. ..., Le7xc5 19. Db3-b2

Ta8-d8 20. Pd2-b3 Dc7-b6!

Dreigt Le3x waarmee nog aardige varianten kunnen ontstaan. Wit kiest echter de snelste manier om te verliezen door op e5 te nemen.

21. Pf3xe5 Lc5xe3 22. Pe5xg4

Pf6xg4 23. c4-c5 Le3xc1

Opgegeven (0-1).

Beëindigde groepen

M-301

1. A. Huijsman	x	1	½	1	1	1	1	5½
2. M. Plijter	0	x	1	1	1	1	1	5
3. D. Leek	½	0	x	½	1	1	1	4
4. J. Kroon	0	0	½	x	1	1	1	3½
5/6. G. Boer	0	0	0	0	x	½	1	1½
S. v.d. Vliet	0	0	0	0	½	x	1	1½
7. B. Riksen	0	0	0	0	0	0	x	0

M-302

1/2. A. Bot	x	1	½	0	1	1	1	4½
R. Oude-Brunink	0	x	1	½	1	1	1	4½
3. C. Spoel	½	0	x	1	½	1	1	4
4. A. de Vette	1	½	0	x	0	½	1	3
5/6. A. Huijsman	0	0	½	1	x	0	1	2½
J. Wilterdink	0	0	0	½	1	x	1	2½
7. J. de Haan	0	0	0	0	0	0	x	0

I-361

1. D. v.d. Bosch	x	1	½	1	1	1	½	5
2/3. G. Dijkman	0	x	0	1	1	½	1	3½
F. Rijvers	½	1	x	0	0	1	1	3½
4/5. J. Turin	0	0	1	x	0	1	1	3
S. v.d. Vliet	0	0	1	1	x	0	1	3
6. M. van Etten	0	½	0	0	1	x	1	2½
7. A. Riepma	½	0	0	0	0	0	x	½

I-372

1. P. Suurendonk	x	½	1	1	1	1	1	5½
2. T. Timmerman	½	x	1	1	1	0	½	4
3. J. Schellens	0	0	x	0	1	1	1	3
4/5. G. Kroes	0	0	1	x	½	0	1	2½
G. Dijkman	0	0	0	½	x	1	1	2½
6. J. Knoek	0	1	0	1	0	x	0	2
7. M. Sellink	0	½	0	0	0	1	x	1½

II-517

1. A. van Heeren	x	1	1	½	1	1	1	5½
2. G. van Ewijk	0	x	½	1	1	1	1	4½
3. C. v.d. Leeden	0	½	x	1	½	1	1	4
4. M. Bakkers	½	0	0	x	½	1	1	3
5. A. Hoogervorst	0	0	½	½	x	1	½	2½
6. A. Groesbeek	0	0	0	0	0	x	1	1
7. J. v.d. Winden	0	0	0	0	½	1	x	½

III-295

1. A. de Ridder	x	1	½	1	1	1	1	5½
2. H. v. Wieringen	0	x	1	1	1	1	1	5
3. R. v.d. Bosch	½	0	x	1	1	1	1	4½
4. J. Cadot	0	0	0	x	1	1	1	3
5. P. v. Oosten	0	0	0	0	x	1	1	2
6. R. Heerink	0	0	0	0	0	x	1	1
7. G. Bout	0	0	0	0	0	0	x	0

III-298

1. A. Hibbel	x	1	1	½	1	1	1	5½
2. G. Smit	0	x	1	1	1	1	1	5
3. W. Tesselaar	0	0	x	1	1	1	1	4
4. R. Nijsen	½	0	0	x	1	1	1	3½
5. A. Caspers	0	0	0	0	x	1	1	2
6. P. de Graaf	0	0	0	0	0	x	1	1
7. D. Klein	0	0	0	0	0	0	x	0

Beëindigde bekersgroepen

BV 87-24 1. A. Nellissen 3½, 2. E. Fijlstra 2½, 3/4. G. Peters, J. de Kimpe 2, 5. W. van Loon 0.

BV 87-27: 1/2. R. Klinkers, F. Herbschleb 3½, 3. H. Blouput 2, 4. W. Heel 1, 5. J. Knoek 0.

BT 85-17: 1. A. Willink 4, 2. J. Brandt 3, 3. T. de Vries 2, 4. A. Steenhuizen 1, 5. J. Lith 0.

BV 87-7: 1. A. de Groot 4, 2. M. v. Teesling 3, 3. Th. Etman 2, 4. G. Groenendal 1, 5. K. Groeneveld 0.

BV 87-8: 1. M. Kindt 3½, 2. H. de Kleijnen 3, 3. Th. Etman 2½, 4. F. Hardewijn 1, 5. R. Heerink 0.

BV 87-10: 1. J. Linders 3½, 2. U. Pillohock 3, 3. G. Kroes 2, 4. M. de Korte 1½, 5. J. de Ligt 0.

Uitslagen

Wedstrijdleider H.J. Mostert
Boedapeststr. 34, 2034 CZ Haarlem

Kampioensgroep K/17

42 de Boer ½ Markus, 43 Goud 0 de Boer, 44 de Boer ½ Terpstra, 45 Etmans 0 Markus, 46 Schot ½ Terpstra.
Alingh Prins 1 TO tegen Schot,
Schot vakantie van 16/5-6/6
Galjé vakantie van 27/4-11/5.

Kampioensgroep K/18

1 Hendriks ½ Etmans, 2 Hendriks ½ Alingh Prins, 3 Goedkoop ½ Lambers
Lambers vakantie van 23/6-21/7
Fiorito vakantie van 16/6-1/7.

Landenwedstrijden

Ukraine - bord 30 Houthulzen ½ ½ Lukashevitch

Stand NBC 14½ - Ukraine 27½.

Cuba - Velker ½ Bueno

Voor Kampioensgroep K/19 staan de volgende rechtshabbenden genoteerd: M. Etmans-Bunnik, C. v.d. Kley-Lelystad, R. de Boer-Alphen a/d Rijn en P. Dijkstra-Amersfoort.

M-Klasse

Wedstrijdleider: S. Sieswerda

Mar. v. Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort

169. 18. Hoekstra 0 Oomen; **172.** 15. Oomen 0 van Arkel, 16. van Arkel 1 Hauwert, 17. Eleveld 1 Galje; **174.** 20. v.d. Veen ½ v. Wieringen; **175.** 19. Boschma 1 Hofland, 20. Hofland 1 v. Wieringen; **177.** 11. Lambooy ½ Kerssemakers, 12. Lambooy 1 Alingh Prins; **178.** 7. Perrenet 0 Westerman, 8. Westerman 1 Praagman, 9. Perrenet 1 Oosterhoff; **179.** 11. du Pree ½ Maliangkay, 12. Alderden 0 de Groot, 13. Maliangkay 1 Litjens; **182.** 1. Hendriks ½ v. Oortmessen, 2. Plomp 1 Hendriks; **183.** 1. Vennix ½ Klinkers.

H-klasse

Wedstrijdleider: S. Sieswerda

Mar. v. Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort

300. 9. Schut 0 Ditmer, 10. Ditmer ½ Veenstra, 11. Wijnand 0 Ditmer, 12. Schut 0 Kögeler, 13. Randolph 1 Schut, 14. Kögeler 1 Randolph, 15. Kögeler 1 Wijnand, 16. Wijnand 1 Randolph, 17. Veenstra 1 Wijnand; **301.** 21. v.d. Vliet ½ Boer; **302.** 21. Spoel 1 de Vette; **303.** 13. Miedema ½ Jonkman, 14. Miedema 1 Wijnand, 15. Wijnand 1 Vermeer, 16. Vermeer 0 Jonkman; **304.** 18. Elich 1 v.d. Vliet, 19. Zijlstra 1 Turin; **305.** 15. v.d. Loo 1 Hooykaas, 16. Willen 0 v.d. Loo, 17. Nieuwenhuis 0 v.d. Loo; **306.** 1. de Waard 1 Sieswerda, 2. Göbel 1 Drent; **307.** 15. Treure ½ Kruijff; **308.** 2. Hoogenboom ½ de Jong, 3. Praagman ½ de Jong, 4. Spoel 0 van Son; **309.** 2. Janssens 0 de Heer; **312.** 1. Aalders ½ Bot; 2. Finke 0 Bot (regl.)

I-klasse

Wedstrijdleider H.P.J. Visser,

Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn

361. 21. v.d. Vliet 0 v. Etten; **372.** 21. Kroes 1 Sellink; **375.** 15. Brandhoff 0 Hanssen, 16. Aalbers ½ Brandhoff, 17. Kruimer 0 Hanssen; **377.** 18. Knoek 1 Selhorst, 19. Selhorst ½ de Wit, 20. de Wit 0 Masselink; **378.** 15. v.d. Spek ½ Masmeijer; **380.** 15. van Dijk ½ Masmeijer, 16. Gilles 1 Praagman; **381.** 17. v.d. Velde 0 de Coninck, 18. v.d. Velde 0 v.d. Waal; **382.** 20. Voets 0 Regeer; **384.** 15. Oorebeek 1 Prast, 16. de Laat 1 Staden ten Brink, 17. Staden ten Brink 0 Lunek; **385.** 4. Romijn ½ v.d. Bos, 5. de Snaijer 0 Punt; **386.** 7. Schnitzler ½ Maas, 8. Maas ½ Kroes, 9. Briggeman 0 Maas, 10. Muller 1 Schnitzler, 11. Briggeman ½ Schnitzler, 12. Schnitzler ½ Kroes; **387.** 6. Ellers ½ Knoek, 7. Hotting 1 Rijvers, 8. v.d. Leij ½ Ellers, 9. Stuart ½ Ellers, 10. Ellers ½ Hotting, 11. Vuurboom 1 Hotting; **388.** 7. Timmerman ½ Loomans; **389.** 5. Romijn 1 Klein, 6. Högemann 1 Romijn; **390.** 1. Offringa 1 Kroes, 2. Rijvers 0 van Raan; **391.** 3. ter Horst ½ den Heijer, 4. ter Horst ½ Dijkstra; **392.** 3. van Egdome ½ Rahder, 4. Romijn 1 Rahder, 5. van Egdome 1 Romijn; **393.** 1. Kroes 0 van Geemen, 2. 't Jong 0 Brandhoff, 3. Kroes 0 't Jong, 4. den Heijer 1 Kroes.

VAKANTIES: Engelen (**374**): bijzonder verlof 8 t/m 16/6 en gewoon verlof 17 t/m 26/6, Vosselman (**383 + 396**): 11 t/m 17/5, v.d. Bos (**385**): 21/5 t/m 12/6, de Snaijer (**385**): bijzonder verlof 21 t/m 26/5, en Prast (**396**): 16 t/m 29/5.

II-klasse

Wedstrijdleider E.J. Anneveld

Groene Wetering 12, 2831 XL Gouderak

517. 21. van Ewijk 1 Groesbeek; **526.** 18. Taskin ½ de Veth, 19. de Veth 1 van Wamelen (TO), 20. v.d. Kooy 1 van Wamelen (TO); **528.** 12. Middelkoop 1 Hak, 13. Lammerts van Bueren ½ Hak, 14. Lammerts v. Bueren 1 Middelkoop; **529:** 8. Platje ½ Annema, 19. Annema 0 Hampsink, 10. Hak 0 Annema, 11. Stuitje 0 Platje, 12. Platje 0 Hampsink, 13. Hak 1 Platje, 14. van Schaik 0 Platje, 15. Stuitje 1 Hampsink, 16. Hampsink 1 van Schaik; **530.** 10. van Kampen ½ Jonker, 11. Groeneveld ½ Marinus, 12. Marinus 1 van Kampen, 13. Marinus 0 Noppen; **532.** 7. v.d. Leeden 1 Platje, 8. Franke 1 Fiks, 9. t/m 14. Schroër 0 tegen allen; **533.** 11. Veldhuis 1 Oei; **534.** 3. Platje 1 Vergoossen; **536.** 6. Oei 0 v.d. Zee, 7. Oei ½ Schneiders, 8. v.d. Kamp 1 Esmeijer, 9. Esmeijer ½ Schneiders, 10. Esmeijer 0 Oei; **537.** 1. Niessen 0 van Wieringen, 2. van Wieringen 0 Blokhuis, 3. Merts 1 Niessen, 4. Merts 0 van Wieringen, 3. Donckers 1 Lammerts v. Bueren; **538.** 1. Creutzberg 0 Luth, 2. de Kimpe 1 Creutzberg, 3. Kamphuis 1 Creutzberg, 4. Creutzberg 0 van Eijk, 5. Creutzberg 0 de Graaf, 6. van Riet 1 Creutzberg; **539.** 1. Pleij 0 Poortvliet, 2. Buis 1 Poortvliet; **540.** 3. Lammerts v. Bueren ½ van Odijk, 4. Kienhuis 1 van Bakel; **542.** 1. Helmrich 0 Herbold, 2. Kielstra 0 Veenstra; **544.** 1. Jonker 0 van Bakel, 2. Blijleven 0 Boeve.

Propaganda-bekertoernooien

BT-85

Wedstrijdleider: R.D. Weening

De Stelling 13-05, 8232 EL Lelystad.

1. 4. v. Woerden 0 Kragten; 3. 6. v.d. Weijde 1 Schnitzler; 3. 1. Berg ½ Sprenger; 9. 2. Schot ½ Geus, 3. Kamp ½ Schot, 4. Fick 0 Schot; **12.** 8. Oorebeek ½ Segers; **13.** 6. Moorsel 1 Gouw, 7. Oudheusden 1 Gouw; **17.** 5. Lith 0 Steenhuizen, 6. Steenhuizen 0 Willink, 7. Brandt 1 Steenhuizen, 8. Brandt 1 Lith, 9. Willink 1 Brandt, 10. Lith 0 Willink; **19.** 9. Nobbé 1 Roosendaal.

BV-87

Wedstrijdleider: H. Andriesma

Smidshuizen 6, 9201 EJ Drachten

8. 10. Kindt ½ de Kleijnen; **23.** 6. Kuiper 1 de Kimpe, 7. Herbold 1 de Kimpe; **53.** 4. Baars ½ Engels, 5. v.d. Kieft 1 Baars; **69.** 6. Bizot 0 Voets, 7. Kroon ½ Kragten.

Wedstrijdleider: R.D. Weening

De Stelling 13-05, 8232 EJ Lelystad.

9. 8. Sparenreijk 1 Andriesma; **10.** 7. de Lig 0 de Korte, 8. Kroes 1 de Lig, 9. de Lig 0 Linders, 10. Pillhock 1 de Lig; **11.** 7. Romijn 0 v. Roosmalen, 8. Romijn 1 de Neef, 9. Rigter ½ Rozijn; **26.** 8. Knoek ½ Vennix, 9. Vennix ½ Brandhoff; **27.** 8. Linkers ½ Herbschleb, 9. Herbschleb 1 Bloupot, 10. Bloupot 1 Heel; **41.** 5. Andriessen 0 Deijl, 6. Deijl 1 Kind; **42.** 7. Hofwegen 1 Konijnenberg, 8. Harmel 0 Lusink; **44.** 1. Staden ten Brink 1 de Groot, 2. de Groot 0 Jongman, 3. Schellingehout ½ de Groot, 4. de Groot 1 Alderden; **57.** 2. Masselink 1 Jonkers; **58.** 2. Timmermans ½

Bestuur Nederlandse Bond van Correspondentieschakers

	Telefoon:	
Voorzitter	: L.C.M. Diepstraten, Heideveldweg 20, 1251 XN Laren (NH)	02153-86241
Secretaris en ledenadministrateur	: H.P.J. Visser, Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn	055-412425
Penningmeester	: S. Sieswerda, Marike van Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort Giro 1365400 ten name van "De Penningmeester Ned. Bond v. Correspondentie Schakers N.B.C. Amersfoort	033-755018
Alg. wedstrijdleder	: H.J. Mostert, Boedapeststraat 34, 2034 CZ Haarlem	023-330667
Wedstrijdsecretaris	: A. Breidenbach, Elzenhof 15, 1775 GG Middenmeer (NH)	02270-2059
Redacteur	: R. Feytens, Vasco da Gamastraat 8, 5223 RB 's-Hertogenbosch	073-217226
Propagandaleider	: G.K.P. van den Haak, Muiderlotweg 106, 2026 AS Haarlem	023-373272

Redactie:

R. Feytens (Den Bosch), W. Vosselman (Zoetermeer) en J. Elburg (Lichtenvoorde).

Vaste medewerkers:

A.J. Deisz (Goor), J. v. Geemen (Anna Paulowna), J. v.d. Kooij (Hellevoetsluis), G.C. van Perlo (Zwolle), A.C. v.d. Tak (Haarlem), e.v. bestuursleden en wedstrijdleders.

Aan dit nummer werkten mee: G. de Coninck, L.G. Compagnie, H. Galjé, John Markus en E.H. Sprenger.

Schnitzler; 60. 6. Overes 0 Timmerman; 71. 3. Post 1 Niewold, 4. Niewold 0 Bouman; 72. 2. Asschemen 1 Thorn Leeson, 3. Smit 1 Spoel, 4. Spoel 1 Thorn Leeson; 73. 3. Woerlee 1 Blijleven, 4. Woerlee 0 van Ewijk, 5. van Ewijk 0 Kragten.
VAKANTIES: Dissels (28): 26/5 t/m 14/6, Schellingenhout (44): bijzonder verlof m.i.v. 5/4 (ziekenhuis), Lenting (57): bijzonder verlof m.i.v. 15/2 (ziekte), Timmermans (58): 21/3 - 21/4, Timmerman (60): 28/3 t/m 4/4, Bouman (71): bijzonder verlof m.i.v. 8/2 (ziekte).

(Middelharnis), 4. J. Knoek (Lelystad), 5. G.H. Kroes (Laren NH), 6. B.W. Faber (Hellevoetsluis) en 7. J. Zwartveld (Rijswijk).
II-548: per 16/5 met 1. M.C. Lusink (Enschede), 2. F.A.S. Lipperts (Heerlen), 3. G. Marinus (Sassenheim), 4. K. Stap (Wageningen), 5. I. Bos (Schuilingsoord), 6. G.C.G. Verheijen (Maastricht) en 7. G.H. Gons (Castricum).

Nieuwe groepen

M-186: per 9/5 met: 1. H. Eleveld (Apeldoorn), 2. R.C. Gisolf (Oostwoud), 3. E. v.d. Hooven (Delft), 4. J. Oosterhoff (Halle), 5. M.J.G.M. Oomen (Breda), 6. A.P. de Jong (Driehuis) en 7. A.C. Huijsman (Arnhem).
H-317: per 9/5 met: 1. J.T.M. Linders (Roosendaal), 2. C. Elich (Nijmegen), 3. J.B. Wilterdink (Vries), 4. J. Bos (Bodegraven), 5. B.W. Brus (Krimpen a/d IJssel), 6. H.P.M. Schenning (Bladel) en 7. J. v.d. Berg (Baarn).
I-397: per 9/5 met: 1. H.G.C. v. Woerden (Maarssen), 2. C.J.P.A.A. Voets (Amsterdam), 3. M.L. v.d. Waal

"SCHAAK"

De opening in de praktijk van ca. 60 à 70 correspondentiepartijen.

Deze maand zijn verschenen:

nr. 65 *Frans-klassiek*- FR 6

nr. 66 *Spaans-Siësta variant*- RL 11.1 + 2

"Schaak!" kost bij één exemplaar f 3,- en bij meer exemplaren f 2,50 per stuk.

Giro 83865 t.n.v. J. v.d. Kooij te Hellevoetsluis, met vermelding van de nrs.

PRIJSLIJST N.B.C.

Contributie (v.a. 1/9 ieder jaar)	f 35,00	300 NBC-schaakkaarten	f 15,00
Saldo-groep (1, 2 of 3 partijen)	f 3,00	300 Ohra-schaakkaarten	f 10,00
7-kwalificatiegroep N.B.C.	f 4,00	800 Ohra-schaakkaarten	f 20,00
ICCF-Insigne incl. verzendkosten	f 3,50	(incl. verzendkosten)	

I.C.C.F.-KWALIFICATIEWEDSTRIJDEN

Europatoernooien

7-groep	f 7,00
15-groep	f 9,50

Wereldtoernooien

7-groep	f 5,50
15-groep (v.a. 2e klas en hoger)	f 8,50

STEUN ONS PROPAGANDAFONDS

Alle betalingen uitsluitend via postrekening nr. 1365400 ten name van penningmeester NBC te Amersfoort.